GRIMSTAD HØYRES PROGRAM 2027-2031

Grimstad Høyres kommunevalgprogram 2027-2031

Grimstad skal være en kommune der mennesker trives, ideer får vokse og nye muligheter blir til virkelighet. Grimstad Høyre vil arbeide for fortsatt vekst og utvikling, med et levende næringsliv, gode bo- og oppvekstmiljøer og kommunale tjenester av høy kvalitet. Vi vil ta vare på det som gjør Grimstad til et godt sted å leve, samtidig som vi åpner dørene for dem som vil skape, investere og bygge fremtiden her.

Vårt politiske arbeid bygger på Høyres ideologiske prinsipper. Vi mener at det skal være grenser for politikk, og at enkeltmenneskets behov skal stå i sentrum. Kommunen skal gi mennesker muligheter, ikke styre mer av livet deres enn nødvendig. Vi vil legge til rette for stor grad av valgfrihet og brukerorientering, med respekt for at mennesker har ulike ønsker og behov. Frihet under ansvar betyr at vi har tillit til den enkelte, samtidig som vi tar ansvar for fellesskapet og for dem som trenger støtte.

Et sterkt næringsliv er avgjørende for arbeidsplasser, verdiskaping og muligheten til å utvikle gode tjenester. Grimstad Høyre vil gi gründere og etablerte bedrifter forutsigbare rammer og møte initiativ med en positiv og løsningsorientert holdning. Vi vil legge til rette for nye arbeidsplasser og et godt samspill mellom næringsliv, kunnskapsmiljøer og kommune. Veksten skal følges av gode boliger og attraktive nærmiljøer, der både nye og etablerte innbyggere kan finne sin plass.

Barn og unge skal ha trygge oppvekstvilkår, oppleve tilhørighet og få mulighet til å utvikle sine evner. Vi vil ha gode bo- og oppvekstmiljøer med rom for lek, aktivitet og fellesskap. Kvalitet i skolene skal være en tydelig prioritet. Kunnskap, mestring og et trygt læringsmiljø skal stå i sentrum, med dyktige lærere og tidlig hjelp til elever som trenger det. Alle barn skal bli sett, få utfordringer og ha et godt grunnlag for videre utdanning og livet som venter.

Grimstad Høyre vil også gripe muligheten til å utvikle fremtidens helse- og omsorgstjenester. Satsingen på å etablere Norges første universitetssykehjem er en spennende ambisjon for kommunen. Vi vil knytte omsorg, forskning og utdanning tettere sammen, slik at ny kunnskap kan bidra til bedre tjenester, økt kompetanse og en tryggere hverdag for dem som trenger omsorg. Teknologi og nye arbeidsmåter skal støtte de ansatte og gi mer rom for det viktigste: menneskene.

For oss handler god lokalpolitikk om å skape muligheter og finne løsninger. Grimstad skal være en kommune som sier JA når vi kan – til initiativ, nye ideer og mennesker som vil bidra. Med ansvarlig bruk av fellesskapets ressurser og tydelige prioriteringer vil Grimstad Høyre arbeide for en kommune med frihet for den enkelte, trygghet i hverdagen og ambisjoner for fremtiden.

Godt valg!

Beate Skretting, ordførerkandidat for Høyre i Grimstad

INNHOLDSFORTEGNELSE

ET GRIMSTAD I UTVIKLING 4
Sentrumsutvikling og handel 4
Næringsliv og industri 5
Landbruk, gartneri og fiske 5
Turisme og kulturnæring 6
Kompetansebyen Grimstad 7
Arealforvaltning og boligbygging 8
Klima og bærekraft 8
Samferdsel 9
EN GOD START PÅ LIVET 11
Barnehage 11
Skole 12
Trygghet og god hjelp for de mest sårbare barna 13
GOD HJELP NÅR DU TRENGER DET 14
Helsetjenesten 14
Eldreomsorg 15
Psykisk helse og rus 16
ET GODT STED Å BO 17
Idrett og frivillighet 17
Kultur 18
Inkludering og mangfold 19
ANSVARLIG STYRING 20
Styring, ledelse og drift av kommunen 20
Økonomi 21
Sikkerhet og beredskap 22

ET GRIMSTAD I UTVIKLING

Sentrumsutvikling og handel

Grimstad sentrum skal være trygt og levende – for innbyggere, næringsliv og besøkende

Boliger, handel, servering, kultur og opplevelser skaper aktivitet og gjør sentrum til et naturlig samlingspunkt. Grimstad Høyre vil **legge til rette for, og ikke detaljstyre**, utviklingen av sentrum. Et mangfold av butikker og virksomheter er viktig for et levende byliv. Vi vil ha gode rammevilkår for gründere, gårdeiere og næringsdrivende som ønsker å investere og utvikle virksomhetene sine.

Vi vil også legge til rette for at gårdeiere og næringsdrivende kan utvikle attraktive butikklokaler og nye konsepter. Sammen med videre utvikling av Odden-området kan dette gi mer aktivitet og skape nye muligheter for sentrum.

God tilgjengelighet er viktig for sentrumshandelen. Det skal være enkelt å besøke sentrum, enten man går, sykler, bruker kollektivtransport eller bil.

Grimstad Høyre vil gjøre det enklere å skape, drive og investere i sentrum. Vi vil stimulere til **mer handel, kultur, servering og aktivitet** til glede for både fastboende og tilreisende.

Grimstad Høyre vil:

- videreføre faste møteplasser mellom kommunen, næringsforeningen og Grimstad Min By for å sikre god samhandling, utvikling og aktivitet i Grimstad
- være positiv til etableringer av kafeer og restauranter langs havneområdene

- tilrettelegge for et levende sentrum i større deler av året ved å åpne for ytterligere boligutvikling i sentrum og sentrumsnære områder
- være positive til fleksible åpningstider for butikker i Grimstad, også på søndager
- legge til rette for videreutvikling av Fevik sentrum som handels- og serviceområde gjennom å prioritere Fevikplanen
- jobbe for at ny kirke på Fevik kan bli realisert
- være positive til utviklingen av Homborsund som bydel og Homborsund Nærmiljøsenter

Næringsliv og industri

Grimstad skal være en kommune det er attraktivt å skape og drive bedrift i

Grimstad Høyre vil føre en offensiv og næringsvennlig politikk som legger til rette for **flere arbeidsplasser, investeringer og verdiskaping**. Kommunens viktigste oppgave er å gi næringslivet gode rammevilkår, være løsningsorientert og gjøre det enklere å etablere og utvikle virksomheter.

Grimstad Høyre vil ha en kommune som sier «ja, hvordan kan vi få det til?» – ikke en kommune som gjør det unødvendig vanskelig å skape arbeidsplasser og verdier.

Grimstad Høyre vil:

- utvikle næringsarealer for både eksisterende bedrifter og nyetableringer
- legge til rette for videre vekst i industri, handel, teknologi, offshore, shipping og andre kunnskaps- og tjenestenæringer
- videreutvikle samarbeidet mellom kommunen, næringslivet, UiA og Fagskolen for å fremme forskning, kompetanse, innovasjon og entreprenørskap
- bruke kommunens innkjøpsmakt og offentlig-privat samarbeid der det gir bedre løsninger og prioritere lokale bedrifter der det er mulig
- videreutvikle Fevik, Bergemoen, Grøm, Øygårdsdalen og Homborsund som attraktive områder for handel og næringsvirksomhet
- være offensiv for å beholde og tiltrekke statlige arbeidsplasser til Grimstad
- samarbeide regionalt og nasjonalt om næringsutvikling, profilering og etablering av nye arbeidsplasser.

Landbruk, gartneri og fiske

Landbruk og naturressurser – verdiskaping for fremtiden

Grimstad er en av Agders viktigste jordbrukskommuner. Grimstad Høyre vil ha et levedyktig og lønnsomt landbruk som gir grunnlag for **matproduksjon, arbeidsplasser, bosetting og levende kulturlandskap**.

Grimstad har flere fortrinn for landbruket med gode jordbruksarealer, mye sol, godt utbygde vanningsanlegg og et sterkt fagmiljø. Vi vil legge til rette for at bøndene kan utnytte disse fortrinnene og videreutvikle næringen gjennom **innovasjon, ny teknologi og nye produksjonsformer**. Grimstadbonden

har lang tradisjon for omstilling og nytenkning. Det skal kommunen støtte opp under. Vi vil sikre at viktige jordbruksarealer ivaretas i kommunens arealplanlegging.

Skogen er også en viktig ressurs for Grimstad. Skogbruket skaper **arbeidsplasser, verdier og aktivitet**, samtidig som det forvalter store deler av kommunens natur- og landskapsressurser. Grimstad Høyre vil legge til rette for bærekraftig bruk av skogressursene og videre verdiskaping.

Blå næring – nye muligheter langs kysten

Grimstad er en kystkommune med store marine ressurser slik som **fisketurisme og marin næringsutvikling**. Havets ressurser kan gi grunnlag for innovasjon og verdiskaping og Grimstad Høyre vil legge til rette for at lokale fiskere og næringsaktører kan skape mer verdier basert på ressursene i havet.

Grimstad Høyre vil legge til rette for at de som kjenner ressursene best, får gode muligheter til å skape arbeidsplasser og verdier, både på land, i skogen og langs kysten.

Grimstad Høyre vil:

- stimulere til kortreiste produkter ved matproduksjon og omsetningsmuligheter og fronte gårdsbutikkene i Grimstad
- fremme lokale produsenter gjennom deltakelse i Fôra - Matregion Agder
- utrede mulighetene for å flytte matjord fra små områder som i dag ikke er i drift for å øke det totale landbruksarealet i kommunen
- ivareta landbrukets interesser og utviklingsmuligheter gjennom god arealplanlegging i tråd med statlige føringer
- se positivt på etablering av fiskerinæringer som kan utnytte ressursene i vårt lokalmiljø på en bærekraftig måte

Turisme og kulturnæring

Grimstad - kulturbyen, sykkelbyen og dikternes by

Grimstad skal være en attraktiv kommune å bo i, besøke og drive virksomhet i. Grimstad Høyre vil utvikle byen som merkevare ved å se **kultur, historie, byutvikling, handel, reiseliv og næringsliv i sammenheng.**

Grimstad har en unik kulturarv. Kunnskap om vår egen historie gir tilhørighet og gjør oss bedre rustet til å møte nye impulser og et mangfoldig samfunn.

Grimstad Høyre vil derfor støtte initiativ som dokumenterer og formidler lokal historie, blant annet gjennom bygdebøker og annen lokalhistorisk litteratur. Vi vil også arbeide for en helhetlig strategi for museene i Grimstad i samarbeid med Aust-Agder museum og arkiv.

Grimstad Høyre vil:

- legge til rette for flere besøkende og et sterkere reiseliv, blant annet gjennom gode vilkår for hotell, camping, utleie og gårds- og bygdeturisme
- videreutvikle gjestehavna for å sikre at Grimstad er en moderne og attraktiv destinasjon

- bruke Grimstads sterke identitet som *"Dikternes by"* og *"Sykkelbyen Grimstad"* aktivt i markedsføringen av kommunen
- legge til rette for festivaler, studentarrangementer, kultur- og idrettsarrangementer som skaper aktivitet og opplevelser for både innbyggere og tilreisende
- videreføre satsningen på Bruddet i Fjæreheia
- bruke jubileumsåret 2028 til å videreutvikle Grimstad som "*byen der Ibsen ble Ibsen*"
- følge opp den vedtatte strategien for Aust-Agder Museum og Arkiv (AAMA) for å styrke formidlingen ved Ibsenhuset, Hagebruksmuseet og Sjøfartsmuseet
- på sikt arbeide for et Hamsun-museum i det gamle bibliotekbygget i Storgaten, og samarbeid med Nørholm om historieformidling

Kompetansebyen Grimstad

Høyre vil utvikle Grimstad som en attraktiv universitets- og kunnskapsby

Grimstad skal være en god by å studere, bo og arbeide i. Et levende studentmiljø beriker hele byen, og kommunen skal legge til rette for at studenter trives. **Gode kollektivtilbud, et rikt kultur- og fritidstilbud og moderne kommunale tjenester** gjør Grimstad mer attraktiv for studenter og bidrar samtidig til et bedre lokalsamfunn for alle.

Universitetet er en viktig drivkraft for Grimstad og hele regionen og Fagskolen er essensiell for å møte fremtidens behov for fagkompetanse, både i Grimstad og på Agder. Grimstad Høyre vil være en aktiv samarbeidspartner for universitetet og Fagskolen, blant annet gjennom å påvirke nasjonale myndigheter og legge til rette for **tettere samarbeid mellom universitetet og fagskolen, næringslivet og kommunen**.

Høyre vil gjøre yrkesfag til et attraktivt valg og sikre flere ungdommer en vei inn i arbeidslivet

Grimstad trenger dyktige fagfolk i årene som kommer. Skal vi ha nok kompetente medarbeidere til å løse viktige oppgaver og samtidig sikre verdiskaping og utvikling i lokalsamfunnet, må flere unge velge yrkesfag og flere må fullføre.

En lærlingeplass er avgjørende for at mange skal kunne fullføre sin yrkesfaglige utdanning. **Grimstad kommune skal bruke sin rolle som arbeidsgiver, innkjøper og byggherre** til å skape flere lærlingeplasser. Kommunen skal stille tydelige krav til lærlinger i relevante offentlige kontrakter og samarbeide med lokalt næringsliv for å få flere ungdommer inn i lære.

Grimstad Høyre vil:

- videreføre det gode samarbeidet mellom Grimstad kommune, universitetet, Fagskolen og de videregående skolene
- gi studenter muligheter for å få kommunale praksisstillinger og til å skrive oppgaver for kommunen

- utrede muligheten for å tilby studenter sommerjobber og praksisstillinger i samarbeid med næringslivet og akademia for å beholde verdifull kompetanse i regionen etter endt utdanning
- ha som mål at alle kommunale virksomheter skal ha lærlinger
- øke antall lærlinger i kommunen og legge frem en opptrappingsplan for at kommunen skal nå målet om 3 lærlinger per 1000 innbygger innen 2027

Arealforvaltning og boligbygging

Planlegg for vekst i hele kommunen

Alle som ønsker å bo i Grimstad, skal ha mulighet til å finne en bolig de har råd til. Derfor er det viktig å legge til rette for et **variert boligtilbud med en variasjon av boligtyper, boformer og ulike prisklasser**, også for førstegangsetablerere. Kommunen skal legge til rette for boligbygging gjennom gode reguleringsplaner, mens innbyggere og utbyggere skal få større frihet til å utvikle gode boligprosjekter.

Grimstad Høyre vil føre en **ansvarlig og langsiktig arealpolitikk** som sikrer dyrket og dyrkbar jord for kommende generasjoner. Matjorda er en begrenset ressurs og en viktig del av Grimstads identitet, verdiskaping og beredskap. Derfor skal jordvern veie tungt når kommunen planlegger for vekst og utvikling.

Større utbyggingsprosjekter bør i hovedsak lokaliseres slik at de bygger opp under kollektivknutepunkter og etablerte transportakser. Samtidig skal det være rom for utvikling i hele kommunen. Flere boliger, gode lokalsamfunn og forutsigbare rammer skal gjøre Grimstad til en kommune der det er attraktivt å etablere seg og å bli boende.

Fritidsboliger er en del av Grimstads reiseliv og lokale verdiskaping. Vi vil legge til rette for utvikling av egnede områder og fortetting der dette kan skje på en god måte, fremfor å bygge ned unødvendig nye arealer.

Vi vil legge til rette for **bosetting, landbruk, næringsutvikling og reiseliv i hele kommunen**, og føre en arealpolitikk som gir bygdene mulighet til å utvikle seg. Grimstad skal ha rom for både by og bygd, og gode muligheter til å bo, leve og skape verdier i hele kommunen.

Grimstad Høyre vil:

- sikre en langsiktig og forutsigbar arealpolitikk
- verne om nåværende og fremtidig dyrkbar mark gjennom å ha en helhetlig tanke om arealplanlegging
- sikre den private eiendomsretten og sørge for erstatning tilsvarende markedsverdi for tiltak som reduserer verdien på folks eiendom
- at kommunen skal være positiv til etablering av private båtplasser og se på muligheten for å etablere nye kommunale båtplasser
- sørge for rask og effektiv saksbehandling gjennom tilstrekkelig bemanning på plan- og byggesaksavdelingen

Klima og bærekraft

Grønn omstilling gir nye muligheter

Grimstad Høyre mener vi har et ansvar for å forvalte naturen og ressursene våre slik at også kommende generasjoner kan nyte godt av dem. Samtidig skal vi bruke det grønne skiftet til å skape **innovasjon, arbeidsplasser og ny verdiskaping.** Grimstad har gode forutsetninger for å ta del i den grønne omstillingen. Vi vil legge til rette for ny teknologi, energieffektive løsninger og næringsutvikling som kan redusere utslipp og styrke lokalsamfunnet.

Grimstad Høyre vil føre en **aktiv og kunnskapsbasert miljøpolitikk**. Vi forvalter naturen og ressursene våre på vegne av kommende generasjoner, og vil kombinere gode miljøvalg med utvikling av lokalsamfunnet. **Mer fornybar kraft** er nødvendig for å lykkes med omstillingen.

Grimstad Høyre vil:

- stille krav til fornybare energikilder som solceller eller fjernvarme ved etablering av større kommunale bygg
- koordinere og samkjøre kommunens innkjøp og logistikkbehov for å redusere transportbehovet til virksomheter i kommunen
- stille krav til redusert klimautslipp fra materialbruk og økt bruk av ombrukte og gjenvunnede materialer i kommunenes egne bygge- og anleggsprosjekt
- i større grad rehabilitere bygg der det er hensiktsmessig, i stedet for å rive
- utarbeide tydelige innkjøpsstrategier som setter klare forventninger til grønne offentlige innkjøp overfor etater og selskaper som kommunen selv eier
- ha et mål om at flere byggeplasser og prosjektenes verdikjeder skal være fossilfrie der det er mulig, og på sikt utslippsfrie
- ha et mål om 50 % mindre matsvinn i kommunens egne virksomheter innen 2030, og samarbeide med befolkningen, næringslivet og frivilligheten for god bruk av overskuddsmat
- sett konkrete mål, ta i bruk løsninger som synliggjør energibruk, og jobbe systematisk med energieffektivisering i egne bygg
- ta i bruk arealregnskap for å bedre kunnskapsgrunnlag og oppfølging av arealbruk over tid

Samferdsel

Enklere, tryggere og mer tilgjengelig

Grimstad Høyre vil at det skal være **enkelt å komme seg fra A til B,** enten du går, sykler, tar bussen eller kjører bil. Samferdselspolitikken skal gi innbyggerne frihet til å velge det transportmiddelet som passer dem best.

Et godt kollektivtilbud er viktig for hele kommunen vår, og spesielt for alle studentene som bor i Grimstad. Grimstad Høyre vil derfor arbeide for et forutsigbart busstilbud som gjør det enklere å bo, studere og arbeide i kommunen uten å være avhengig av bil.

Grimstad skal være en kommune der det er trygt og enkelt å komme seg rundt – uansett alder, funksjonsevne eller transportmiddel.

Grimstad Høyre vil:

- prioritere trygge gang- og sykkelveier og gjøre det enklere å velge sykkel og gange i hverdagen
- jobbe for et godt kollektivtilbud både internt i Grimstad og til resten av regionen i dialog med AKT
- sørge for tilstrekkelig og trygg sykkelparkering ved kollektivknutepunkter, skoler og offentlige bygg
- ferdigstille tilknytningsvei fra E18 til Homborsund/Omre
- jobbe for å få realisert parkering i fjell i nærheten av Øygårdsdalen

EN GOD START PÅ LIVET

Barnehage

Barnehager med høy kvalitet som gir omsorg og gode utviklingsmuligheter for alle barn

En god barnehage gir barna et solid grunnlag for å lykkes videre i livet og tidlig innsats i barnehagen kan forebygge senere utfordringer og frafall. Gjennom lek og læring utvikler barna språk, sosial kompetanse og vennskap. Høyre vil at barnehagene i Grimstad skal kjennetegnes av høy faglig kvalitet og varm omsorg. **De ansatte er barnehagens viktigste ressurs**, derfor vil vi prioritere å rekruttere og beholde dyktige pedagoger og kvalifiserte medarbeidere.

Private barnehager er en viktig del av mangfoldet og valgfriheten i Grimstads barnehagetilbud og Høyre vil sikre **reell likebehandling av kommunale og private barnehager**.

Grimstad Høyre vil:

- utvikle den pedagogiske kompetansen i de kommunale barnehagene ved å tilby videreutdanning som barnehagelærer eller relevante fagbrev
- at barnehagene i kommunen skal ha et mangfold av ulike tilbud som familiene kan velge mellom
- at familienes behov er førende for barnehagestrukturen i kommunen
- opprettholde fleksibelt barnehageopptak for å sikre at barna får plass i barnehage når familien trenger det

- sikre en bærekraftig finansiering av både de kommunale og de private barnehagene for å sikre fortsatt full barnehagedekning

Skole

Høyre vil ha en skole der alle elevene lærer mer, trives og får mulighet til å lykkes

Skolen er en av samfunnets viktigste bærebjelker. Vi vil ha en skole som tar vare på barnas **lærelyst**, utvikler talentene deres og gir dem kunnskapen og ferdighetene de trenger for videre utdanning, arbeidsliv og samfunnsdeltakelse.

Vi tror på en skole som stiller krav og **ser den enkelte elev**. Et trygt læringsmiljø, tydelige forventninger og god undervisning skal la alle utnytte sitt potensial, mens tidlig innsats og tett oppfølging hindrer frafall.

Foreldre og foresatte er skolens viktigste samarbeidspartnere. Vi vil **styrke samarbeidet mellom hjem og skole**, med tydelige forventninger og et felles ansvar for at elevene lykkes. Vi mener også at private skoler bidrar til mangfold og valgfrihet, og ønsker å opprettholde det brede skoletilbudet vi har i Grimstad.

God skoleledelse gir gode resultater. Derfor vil vi sikre at rektorene får tett og individuell oppfølging fra kommunen, med tydelige forventninger, støtte og handlingsrom til å utvikle skolene.

Høyre vil sette inn hjelpen tidlig, før små utfordringer blir store

Elever som blir hengende etter tidlig, kan få stadig større problemer med å hente seg inn. Derfor vil Grimstad Høyre prioritere intensiv og **målrettet tidlig innsats**, før gapene blir for store. Alle elever skal bli sett. Dyktige lærere, pedagoger og andre faggrupper må spille på lag, slik at skolen har kompetanse og kapasitet til å gi riktig støtte til riktig tid.

Vi vil styrke det forebyggende arbeidet og sikre at skoler og barnehager har gode verktøy og støtte når mobbing oppstår, blant annet gjennom beredskapsteam og mobbeombud. Grimstad Høyre vil også styrke kompetansen i relasjonsbygging blant ansatte i barnehage, skole og kommune. Slik kan vi **forebygge mobbing**, oppdage utfordringer tidligere og gi barn og unge trygghet. Ingen barn skal stå alene mot mobbing.

Grimstad Høyre vil:

- styrke skolehelsetjenesten og arbeide for at kommunen oppfyller den anbefalte normen for helsesykepleierdekning i skolene
- innføre en forsøksordning med anonym vurdering av heldagsprøver på ungdomsskolen
- videreutvikle rutiner for å sikre gode overganger mellom barnehage, barneskole og SFO og mellom barneskole og ungdomsskole
- satse på etter- og videreutdanning av lærere og skoleledelse
- ha som mål at alle de offentlige skolene i Grimstad skal bli sertifisert som dysleksivennlig skole
- opprettholde tilbud om alternativ opplæringsarena som eksempelvis Hommedal skolegård
- ha nulltoleranse for mobbing, vold og diskriminering, og sikre skoler og barnehager god kompetanse i forebygging av fysisk og digital mobbing, gode verktøy som beredskapsteam når mobbing oppstår, og et tett samarbeid med foresatte
- sikre at fysiske lærebøker er et reelt tilgjengelig valg for lærerne i Grimstadskolen

- ha flere yrkesgrupper inn i skolen, eksempelvis miljøarbeidere, helsesykepleiere og spesialpedagoger
- kartlegge læringsresultater gjennom hele skoleløpet, sikre full og tilgjengelig åpenhet om resultatene, og sørge for at dette brukes aktivt i skoleutviklingsarbeidet
- sikre at skolene har plikt til å følge opp elever fra første fraværsdag, og at skoleeier har felles, konkrete og praktiske retningslinjer for forebygging, samt tiltak overfor elever med bekymringsfullt høyt fravær
- være positive til et mangfoldig skoletilbud for å sikre valgfrihet for familiene, slik som friskolene og den internasjonale skolen

Trygghet og god hjelp for de mest sårbare barna

Ingen barn skal stå alene når livet er vanskelig.

Alle barn i Grimstad skal få en **trygg oppvekst** og **mulighet til å mestre** og høre til. Grimstad Høyre vil prioritere de mest sårbare barna og sørge for at de blir sett og får hjelp tidlig. Barnets behov skal stå i sentrum, og familier som strever, skal møtes med støtte og tydelig ansvar.

Grimstad Høyre vil:

- opprettholde og videreutvikle Ungdomshuben for å sikre samordnede og lett tilgjengelige tjenester til ungdom som står utenfor skole og arbeid
- opprettholde MOT og SLT
- sørge for at ansatte i barnevernet får tilbud om videre- og etterutdanning som sikrer nødvendig kompetanse og at kommunen oppfyller nye kompetansekrav til ansatte i barnevernet
- styrke det tverrfaglige samarbeidet mellom hjem, skole, barnehage, barnevern, helsetjeneste, politi og andre aktuelle aktører rundt barna
- sørge for at lærere og annet skolepersonell får veiledning i å gjenkjenne symptomene på psykisk sykdom slik at de kan varsle skolehelsetjenesten tidlig ved tegn på selvskading eller annen bekymringsfull atferd
- utvide den digitale skolehelsetjenesten
- se på muligheten for å innføre undervisning og informasjon til både barn og foreldre om rus allerede på mellomtrinnet
- styrke ruskompetansen i skolehelsetjenesten

GOD HJELP NÅR DU TRENGER DET

Helsetjenesten

Helse- og omsorgstjenestene i kommunen skal skape trygghet og verdighet

Mangelen på helsepersonell er en av de største utfordringene fremover. For å **rekruttere og beholde dyktige fagfolk** vil vi satse på kompetanseheving, lederutvikling og mer fleksible arbeidstidsordninger som reduserer arbeidsbelastningen. I samarbeid med de ansatte vil vi dele oppgavene bedre, og ta i bruk velferdsteknologi, digitalisering og kunstig intelligens for å frigjøre tid til pasientene. Grimstad Høyre vil at kommunen skal være en **nasjonal foregangskommune for innovasjon, e-helse og velferdsteknologi**. Teknologi skal ikke erstatte mennesker.

En god fastlegeordning sikrer innbyggerne trygg helsehjelp i nærmiljøet. Vi vil utvikle fastlegeordningen gjennom **forutsigbare rammebetingelser, god rekruttering og større tverrfaglig samarbeid**. Vi vil beholde næringsdrift som den viktigste organisasjonsformen og legge til rette for flere helsepersonellgrupper ved fastlegekontorene.

Pårørende skal møtes med anerkjennelse som en viktig ressurs og støttespiller for den som trenger omsorg, og for helsetjenesten. Vi vil sørge for systematisk pårørendearbeid i kommunen og gjøre det enklere for både pasienter og pårørende å forstå sine rettigheter og medvirke i tjenestene.

Det trengs større endringer for å rette opp i skjevhetene i helsetjenesten og sikre at kvinnehelse blir prioritert. Nye foreldre skal være trygge på at de får god hjelp, og vi vil sikre bedre oppfølging i forbindelse med svangerskap og barseltid, blant annet for å forebygge og behandle fødselsdepresjon.

Grimstad Høyre vil:

- ha kontinuerlig fokus på oppgavedeling i helsevesenet for å sikre at man får utnyttet fagpersoners kompetanse til pasientenes beste
- satse på etter og videreutdanning og kompetanseheving for helsepersonell gjennom samarbeid med Fagskolen i Agder og UiA
- at kommunen regelmessig skal behandle en rapport om tilstanden i helse- og omsorgstjenesten, som inkluderer brukerundersøkelser og objektive kvalitetsindikatorer
- stille tydelige krav til norskkunnskaper hos alle som jobber direkte med pasienter og brukere
- følge opp tiltakene i legeplanen og prioritere tiltak som vil sikre fortsatt god fastlegedekning
- åpne for forsøksordninger med primærhelseteam og mer moderne fastlegetjenester, med bedre oppgavedeling, tverrfaglig samarbeid og flere helsepersonellgrupper ved fastlegekontorene
- ta i bruk teknologi som understøtter dialog mellom tjenesteyter, tjenestemottaker og pårørende
- at jordmor skal være tilgjengelig og ivareta trygghet for gravide og for familien, både gjennom svangerskapet og etter hjemkomst
- være positive til private og ideelle organisasjoner som kan bidra som et verdifullt supplement til det offentlige tjenestetilbudet

Eldreomsorg

Høyre vil at eldre skal kunne leve aktive, sosiale og selvstendige liv lengst mulig

Vi vil styrke valgfriheten i omsorgstjenestene og legge til rette for et systematisk og forpliktende samarbeid med private aktører og frivilligheten. Slik kan vi ta i bruk flere ressurser, gi innbyggerne større valgfrihet og utvikle tjenester som gir innbyggerne **større trygghet, frihet og mulighet til å mestre egen hverdag.**

Demens skal ikke føre til at mennesker mister nettverket sitt eller blir isolert. Derfor vil Grimstad Høyre ha **mer kunnskap, større åpenhet og et mer demensvennlig lokalsamfunn**. Vi vil videreføre og utvikle opplæringen som gjør ansatte i butikker, kollektivtransport, serveringssteder, bibliotek og kommunale tjenester bedre rustet til å møte mennesker med demens med forståelse, respekt og trygghet.

Grimstad må forberede seg på fremtidens behov. Vi vil planlegge for **tilstrekkelig kapasitet i institusjons- og omsorgstjenestene**, slik at eldre får trygghet og gode tjenester når behovet oppstår.

Grimstad Høyre vil:

- realisere Universitetssykehjem
- at kommunen skal arbeide målrettet med å opprettholde og øke kunnskapen om demensomsorg i helse- og omsorgstjenesten og i andre sektorer
- søke samarbeid med frivillige aktører som kan bidra til en god omsorg for mennesker som rammes av demens
- videreutvikle Demensskolen i Grimstad
- se på mulige samarbeidsformer for etablering av bo- og omsorgssentre sammen med private tilbydere

- tilrettelegge for bomiljø for eldre med tilpasset livsløpsstandard i utbyggingsområder
- styrke husvertordningen på omsorgssentrene
- videreføre satsningen på matomsorg gjennom kunnskapsbasert og innovativ drift av kjøkkentjenesten

Psykisk helse og rus

Psykisk helse må tas på alvor – tidlig

Psykiske helseutfordringer er en naturlig del av livet for mange av oss. Likevel er det fortsatt for mange som må vente for lenge på hjelpen de trenger. Grimstad skal være en kommune som ser hele mennesket og **setter pasientenes behov først**.

For Grimstad Høyre handler dette om å gripe inn før problemene vokser seg store. Det er bedre for den enkelte, bedre for familiene og bedre for samfunnet. Når mennesker får riktig hjelp på riktig tidspunkt, kan flere mestre hverdagen, stå i arbeid og delta i fellesskapet.

Høyre vil jobb for en rusomsorg som forebygger, behandler og bygger mennesker opp

Grimstad Høyre vil styrke innsatsen mot rus gjennom forebygging, tidlig hjelp og tydelige forventninger. Det viktigste rusarbeidet starter lenge før et rusproblem har fått utvikle seg. Sammen kan vi fange opp utfordringer tidligere. For dem som allerede har utviklet et rusproblem, må veien til hjelp være kortere. Oppfølgingen må ta utgangspunkt i den enkeltes situasjon og behov, med mål om varig endring og et liv med større selvstendighet.

Behandlingen er bare én del av veien videre. Når behandlingen er over, må kommunen bidra til at den enkelte får en trygg og tilpasset bolig i et rusfritt miljø. **Botrening og praktisk oppfølging må styrkes**, slik at flere får muligheten til å mestre hverdagen og stå på egne ben.

Grimstad Høyre vil:

- styrke samarbeidet med frivillige og ideelle organisasjoner som jobber for mennesker som sliter psykisk eller med rus
- videreutvikle gode lavterskeltilbud innen psykisk helse, slik som innsatsteamet
- øke tilgjengeligheten til digitale mestringsverktøy knyttet til psykisk helse.
- styrke det oppsøkende arbeidet mot rusavhengige med nødvendig legehjelp og skadereduserende tiltak
- sørge for økt samhandling og samlokalisering mellom de ulike tjenestene rundt mennesker som sliter psykisk og med rusproblemer

ET GODT STED Å BO

Idrett og frivillighet

Høyre vil at alle skal ha mulighet til å være aktive og delta i fellesskapet

Idrett, mosjon og friluftsliv gir bedre livskvalitet, styrker folkehelsen og skaper tilhørighet. Idretten skal være en inkluderende arena der barn, unge og voksne kan delta uavhengig av nivå og bakgrunn.

Grimstad har gode idrettsanlegg og haller. **Disse skal brukes best mulig.** Grimstad Høyre vil ha et tett samarbeid mellom kommunen og idrettslagene om drift og utvikling av anleggene, og en rettferdig og forutsigbar fordeling av både midler og halltid.

Vi vil gjøre det enklere å delta. Det betyr gode rammevilkår for breddeidretten, samtidig som vi legger til rette for mangfold og kvalitet. **Ingen skal stenges ute fra idretten fordi det er vanskelig å finne plass, tid eller et tilbud som passer.**

Et sterkt foreningsliv er en av bærebjelkene i Grimstad. Frivillige skaper aktivitet, fellesskap og møteplasser som kommunen aldri kan skape alene. **Grimstad Høyre vil derfor styrke frivilligheten og sørge for at kommunen og frivilligheten utfyller hverandre – ikke konkurrerer med hverandre.**

Frivilligheten skaper fellesskap

Et rikt kulturliv er avhengig av mennesker som stiller opp, organiserer og skaper aktivitet. **Frivilligheten er en av Grimstads viktigste ressurser.**

Grimstad Høyre vil gjøre det enkelt å skape aktivitet og arrangementer gjennom gode kommunale rammevilkår, praktisk tilrettelegging og målrettet støtte.

Vi vil at kommunen skal legge til rette for at innbyggere, frivillige, kulturliv og næringsliv kan skape mer, ikke møte unødvendig byråkrati.

Grimstad Høyre vil:

- stimulere til fysisk aktivitet blant eldre og funksjonshemmede i regi av idretten og frivillige
- sikre tilbud for uorganisert aktivitet til barn og unge
- støtte tiltak og arrangementer som involverer bredde- og toppidrett
- realisere ny svømmehall i samarbeid med private og/eller Grimstad Bolig- og Næringsutvikling
- videreføre det gode samarbeidet med Grimstad idrettsråd
- være positive til realisering av flerbrukshall i Homborsund
- jobbe for å realisere skjødselsplaner for Valøyene
- tilrettelegge turiststier og løypenett med god merking av ferdselsårer
- se på muligheten for å samarbeide med e-sportmiljøet på UiA for å sikre bedre tilgjengelighet for digitale aktiviteter og e-sport
- videreføre tilbudete med BUA for gratis utlån av utstyr

Kultur

Kultur skaper fellesskap

Grimstad skal ha gode og tilgjengelige kulturarenaer som gir rom for byens mangfoldige kulturliv – fra kunst og musikk til teater og andre kulturuttrykk. Grimstad Høyre vil gjøre kulturen synlig og tilgjengelig for alle, og legge til rette for at frivilligheten og kulturlivet kan blomstre.

Høyre fører en politikk bygget på den kristne kulturarv. Grimstad Høyre verdsetter de ulike kirkenes bidrag til gode oppvekstsvilkår for barn og unge og vil støtte slikt arbeide.

Grimstad Høyre vil:

- støtte opp om det store mangfoldet av frivillige organisasjoner og frivillig innsats fra enkeltpersoner, noe som er avgjørende for et mangfoldig og innholdsrikt kulturliv
- samarbeide tett med Barn og unges kommunestyre for å sikre en kulturpolitikk som ivaretar barn og unges interesser
- sikre stabil og forutsigbar drift av Grimstad kulturhus

Inkludering og mangfold

Høyre vil jobbe for et inkluderende Grimstad hvor alle får en meningsfull, aktiv og trygg hverdag

Grimstad skal være en åpen by der ulike kulturer bidrar til fellesskapet. Samtidig skal vi møte utfordringene som følger med befolkningsvekst og et mer mangfoldig samfunn med tydelige forventninger.

Alle som kommer til Grimstad, skal få muligheten til å delta og bidra – og alle har et ansvar for å bli en del av fellesskapet. Integrering betyr ikke at alle skal være like, men at alle skal kunne delta i arbeidsliv, samfunnsliv og demokrati.

Like muligheter, rettigheter og plikter er grunnlaget for et sterkt fellesskap. Kommunen skal legge til rette for at den enkelte kan leve et aktivt liv, delta i fellesskapet og ha gode muligheter for sosial aktivitet og utfoldelse.

Grimstad skal være et samfunn der alle har frihet til å leve sitt liv som den de er, uten diskriminering. Norge har kommet langt når det gjelder rettigheter og holdninger til LHBT-personer og andre minoriteter, men arbeidet for likeverd og respekt må fortsette. (komiteen har ikke landet på enighet om denne setningen skal medtas)

Holdninger skapes i hverdagen – i familien, på skolen, i idretten, arbeidslivet og i lokalsamfunnet. Grimstad Høyre vil derfor bidra til et inkluderende lokalsamfunn der alle møtes med respekt, like muligheter og frihet til å være seg selv.

Grimstad Høyre vil:

- vurdere tiltak som kan stimulere til entreprenørskap og nettverksbygging mellom innvandrere og lokalbefolkningen og legge til rette for at frivillige kan bidra med tiltak som styrker integreringen
- tilstrebe spredt bosetting av flyktninger
- gjøre Grimstad kommune mer tilrettelagt med universell utforming av publikumsrettede bygg og utearealer
- sikre god og oppdatert kompetanse innen LHBT-relaterte temaer og utfordringer gjennom jevnlig tilbud om kurs for ansatte i barnehage, grunnskole, skolehelsetjenesten og andre førstelinjetjenester som møter unge
- sikre kunnskap om LHBT-personers utfordringer i eldreomsorgens førstelinje
- bistå i kampen mot politisk ekstreme ytringer, hatytringer og hatkriminalitet

(komiteen er ikke samstemte på om de tre siste punktene skal medtas?)

sikre god og oppdatert kompetanse innen seksual og helsemessige relaterte temaer gjennom tilbud om kurs for ansatte i de aktuelle institusjonene (eventuelt erstatte de to første kuletpunktene med dette?)

ANSVARLIG STYRING

Styring, ledelse og drift av kommunen

En kommune som setter innbyggeren først

Grimstad Høyre vil ha en **effektiv, åpen og løsningsorientert kommune**. Innbyggerne skal møte en kommune som lytter, svarer raskt og finner gode løsninger. Vi vil bygge en **«vi kan og vil»-kultur** i Grimstad kommune. Kommunen skal si **ja når den kan – og nei når den må**. Unødvendig byråkrati skal bort, beslutninger skal tas så nær innbyggerne som mulig, og gode initiativ skal møtes med vilje til å finne løsninger.

Innbyggerne skal stå i sentrum. Kommunen skal være lydhør for innbyggernes behov, legge til rette for nyskaping og måle seg på resultatene den leverer. Tydelige mål, god internkontroll og systematisk kvalitetsarbeid skal sikre at kommunens ressurser brukes riktig.

Der andre kan levere bedre eller mer effektivt, skal kommunen være åpen for samarbeid med private aktører og andre kommuner. Målet er gode tjenester og best mulig bruk av fellesskapets penger – ikke at kommunen skal løse alt selv.

Kommunens ansatte er avgjørende for kvaliteten på tjenestene. Grimstad skal være en attraktiv arbeidsgiver som **rekrutterer, utvikler og beholder dyktige medarbeidere**. En god organisasjon må tåle åpenhet. Grimstad kommune skal ha trygge og effektive rutiner for varsling, med godt vern for den som sier fra og en ryddig behandling av alle involverte.

Grimstad Høyre er åpen for å vurdere endringer i kommunestrukturen dersom det kan gi **bedre tjenester, sterkere fagmiljøer og en mer robust kommuneøkonomi**.

Grimstad Høyre vil:

- satse på kompetanseutvikling og god ledelse
- ta i bruk ny teknologi som kan gi bedre tjenester og mer effektiv drift
- sette tydelige mål for å utvikle tjenestene
- at Grimstad kommune gjennom sin personalpolitikk skal arbeide aktivt for å redusere sykefraværet, jobbe systematisk for å opprette flere fulltidsstillinger, og at vi skal utvikle en god seniorpolitikk som ivaretar de som ønsker å stå lengre i arbeid
- ha en mer effektiv bruk av fellesskapets ressurser
- at kommunen skal være en effektiv og løsningsorientert saksbehandler og samarbeidspartner

Økonomi

Styr på økonomien - bygg for fremtiden

Grimstad skal være en vekstkommune. Vekst gir nye muligheter, men krever også at kommunen har **styring på økonomien**. Grimstad Høyre vil være en garantist for en sunn, langsiktig og ansvarlig kommuneøkonomi.

Vi skal ikke bruke mer penger enn vi har. Vedtatte budsjetter skal være styrende for driften, og det skal være tett politisk oppfølging av økonomi, mål og resultater.

Engangsinntekter skal ikke brukes til å finansiere varig drift. Grimstad Høyre vil prioritere **gjeldsnedbetaling, fond og nødvendige engangsinvesteringer** når kommunen får ekstraordinære inntekter. Det gir større økonomisk handlingsrom og tryggere kommuneøkonomi for kommende generasjoner.

Lavere kostnader for innbyggerne

Grimstad Høyre vil holde kommunale gebyrer og avgifter så lave som mulig. **Eiendomsskatten skal reduseres** når kommuneøkonomien gir rom for det.

Hver kommunal krone skal brukes med respekt. Før kommunen øker kostnadene, skal vi se etter smartere og mer effektive måter å løse oppgavene på.

Frihet til å velge gode løsninger

Kommunen trenger ikke alltid å produsere tjenestene selv. Når private eller andre aktører kan levere bedre eller mer kostnadseffektive tjenester, skal Grimstad være åpen for **konkurranse og samarbeid**.

Vi vil bygge videre på erfaringene fra barnehagesektoren og vurdere konkurranseutsetting også på andre områder. Kommunale og private leverandører skal møtes med **like og tydelige krav**, og kommunen skal følge opp at avtalte tjenester holder den kvaliteten innbyggerne har krav på.

Grimstad Høyre vil:

- videreføre effektiv og fornuftig drift av kommunen, gode budsjettprosesser og god internkontroll
- videreutvikle det regionale samarbeidet for å oppnå synergieffekter i hele regionen
- at eiendomsskatten ikke skal økes og jobbe for at den skal reduseres på sikt

Sikkerhet og beredskap

En forberedt kommune er et tryggere lokalsamfunn.

Trygghet starter lokalt. Høyre vil styrke kommunens beredskap slik at vi er bedre rustet til å forebygge og håndtere kriser, fra ekstremvær og strømbrudd til digitale angrep. Gjennom **tydelige planer, jevnlige øvelser og godt samarbeid med nødetater, frivillige og næringsliv** vil vi sikre at hjelpen når frem når den trengs. Vi vil også gjøre det enklere for innbyggerne å ta ansvar for egenberedskap.

Grimstad Høyre vil:

- styrke samarbeidet med relevante aktører i næringslivet og frivilligheten som bidrar til å sikre beredskapen i kommunen gjennom forpliktende avtaler og felles øvelser
- sikre god kommunikasjon til innbyggerne om egenberedskap gjennom informasjonstiltak om hvordan hver enkelt kan forberede seg.
- jobbe for lokale lagre av korn og andre kritiske varer, samt sikre tilstrekkelig bunkringskapasitet regionalt.
- øke dekningen av tilfluktsrom og sikre trygge oppholdssteder ved evakuering.